

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	9
Rozdział I	
Determinanty cywilizacyjne i kulturowe edukacji medialnej	11
Humanizm jako trwała podstawa edukacji i różne jego rozumienie.....	11
Dwa megatrendy rozwoju kultury jako wyzwanie edukacyjne.....	15
Kultura jako <i>paidea (regnum homini)</i>	15
Kultura jako towar	18
Mass media i hipermedia — podstawowe pojęcia.....	20
Treść i zakres pojęcia mass media i hipermedia.....	20
Przeciętny odbiorca, masy, publiczność, audytorium.....	23
Rola mass mediów i hipermediów w kreowaniu kultury popularnej.....	25
Miejsce sztuki we współczesnej kulturze — w tym sztuki popularnej.....	25
Popularność, czyli faktyczne dotarcie do potocznego odbioru, jako jeden z głównych czynników decydujących o rozwoju kultury...	26
Wartości sztuki prezentowanej w mass mediach i hipermediach.....	28
Rozdział II	
Dominująca rola mass mediów i hipermediów w kulturze	33
Oddziaływanie środków masowego przekazu — wybrane teorie i kierunki badań.....	33
Klasyczne teorie efektów komunikowania masowego.....	33
Teorie psychologiczne.....	34
Teorie socjologiczne	34
Teorie kulturowe	35

Teoria „użytkowania i korzyści” oraz socjalizacyjna funkcja środków masowego przekazu	35
Badania „użytkowania i korzyści”	36
Koncepcja socjalizacyjnej funkcji mass mediów	36
Hipoteza luki informacyjnej	37
Wybrane modele procesu komunikowania	38
Model wszechmocy propagandy -- 1939	38
Model aktu perswazyjnego Lasswella — 1948	39
Model dyfuzyjny Rogersa — 1962	39
Model wspólnoty doświadczeń Schramma — 1954	40
Model socjologiczny Rileyów -- 1959	40
Model społeczno-kulturowy Tudora — 1970	41
Kulturotwórcze funkcje mass mediów i hipermediów	42
Sposoby manipulowania poprzez mass media	48
Media w kształtowaniu tożsamości narodowej i rozumieniu innych kultur	51
Ambiwalentna rola mediów masowych i multimediów w kształtowaniu tożsamości kulturalnej i narodowej	51
Mass media a zrozumienie innych kultur	54
Rola mediów regionalnych w stymulowaniu rozwoju kultury, praworządności i integrowaniu środowiska	58
 Rozdział III	
Znacząca rola mass mediów w edukacji.....	63
Zagrożenia edukacyjne w odbiorze mass mediów	63
Szansę edukacyjnego wykorzystania mass mediów i hipermediów w skali mikro i makro	65
Orientowanie w globalnych problemach współczesnego świata	67
Mass media i hipermedia w kształceniu instrumentalnym.....	69
Media w edukacji autotelicznej	71
Aspekt pedagogiczny odbioru mediów.....	73
 Rozdział IV	
Swoistość mass mediów i ich oddziaływanie wychowawcze.....	75
Trzy okresy w badaniach i krytyce mass mediów.....	75
Książka i prasa — najstarsze środki masowego przekazu.....	76
Historia umasowienia książki i prasy	76
W kręgu problematyki kultury literackiej.....	78

Podstawowe gatunki publicystyczne.....	83
Komiks jako typowe zjawisko kultury popularnej	87
Film jako sztuka i środek masowego przekazu	89
W kręgu dyskusji wokół filmu jako sztuki	89
Język filmu	90
Rodzaje i gatunki filmowe.....	93
Radio i telewizja — najpotężniejsze środki masowego przekazu.....	97
Właściwości radia.....	97
Radio jako środek masowego przekazu	97
Właściwości radia jako swoistego rodzaju sztuki	98
Formy i style audycji radiowych	100
Radio i jego przemiany w epoce telewizji	101
Telewizja — zakres pojęcia.....	103
Swoistość telewizji i jej język.....	105
Zmiany w stosunku widzów do telewizji i sposobu jej odbioru	109
Rozdział V	
Media jako swoiste środowisko wychowawcze współczesnego	
człowieka	113
Rodzaje i specyfika wpływu oraz czynniki warunkujące	
jego skuteczność i zasięg	113
Odbiór treści prospołecznych i aspołecznych przez dzieci.....	119
Dziecko wobec mediów — aspekt pedagogiczny problematyki	123
Rola wzorów osobowych i sytuacji w kształtowaniu postaw	127
Granice wolności mediów i prawa do informacji — aspekt moralny	
i edukacyjny.....	130
Rozdział VI	
Hiperniedia — komputer i Internet jako nowoczesne środki	
komunikacji.....	135
Technologia i społeczeństwo informacyjne	135
Komputer w edukacji.....	137
Sieć globalna — Internet	142
Szansę, zagrożenia i wynaturzenia w wykorzystywaniu komputeryzacji	
i sieci informacyjnej.....	145
Rozdział VII	
Wybór tekstów	149
Dominie Strinati, <i>Wprowadzenie do kultury popularnej</i>	149
Marshall McLuhan, <i>Przekazem jest przekaźnik</i>	153

<i>Antonio Pasquali</i> , Mass media a problem równości kultur	159
<i>Stefan Żółkiewski</i> , Obieg społeczny literatury a problem publiczności	162
<i>Michał Szulczewski</i> , U podstaw genealogii dziennikarskiej.....	166
<i>Jan Trzynadłowski</i> , Sztuka wyklęta. Pornografia?	173
<i>Kazimierz Dobrzyński</i> , O kulturze słuchania radia	181
<i>Edgar Morin</i> , Dusza kina.....	185
<i>Aleksander Kumor</i> , Formy wideo-artu.....	189
<i>Kodeks Telewizyjny USA</i>	193
<i>Byron Reeves, Clifford Nass</i> , Wnioski dotyczące zjawiska utożsamiania mediów z rzeczywistością.....	203
<i>Derric de Kerckhove</i> , Cyberprojekt. Kryteria projektowania cyberaktywności	209
<i>Bibliografia</i>	215